

[Kai Moltke.]

Når man mangler kapital til investering her i landet, når det drejer sig om at forbedre handelsbalancen, var vel også lidt kontrol med, hvordan store udenlandske selskaber investerer i udlandet, en af de ting, som bør i søgelyset, for det er jo i virkeligheden ofte penge, som kunne anvendes til produktive formål i et kapitalmanglende dansk marked.

Der er også spørgsmålet om udlandsdanskere og beskatning af udlandsdanskere. Når vi befinder os i en så alvorlig situation, som det fremgår af vismændenes beretning, var tiden så ikke inde til at rette på de fejl og mangler, der er i lovgivningen, og sørge for, at man tager fat fra bunden af på en anden af de faktorer, som besværer vor betalingsbalance? Man kunne måske tænke på flugten af danske turister til Mallorca og Rhodos, de værste diktaturlande, vi står over for her i Vesteuropa.

Formanden: Efter anmodning skal jeg afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 15.30.

Mødet udsat kl. 15.11.

Mødet genoptaget kl. 15.30.

Forhandlingen genoptoges.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg vil gerne først takke samtlige ærede ordførere for de bemærkninger, der er fremsat her ved finanslovsforslagens tredje behandling. Det har været, synes jeg, i det store og hele en fremførelse af synspunkter, der både har været saglige og på adskillige områder har kastet lys over statsbudgettet på en inspirerende og heldig måde.

Det er naturligvis klart, at det store kasseoverskud, man møder med ved dette finanslovsforslags tredje behandling, må påkalde en særlig interesse under forhandlingen her i dag. Jeg vil derfor også gerne give baggrunden for, at regeringen ønsker dette store overskud på statsfinanserne.

1960erne igennem oplevede vi stigende betalingsbalanceunderskud; hvis vi lægger årene i 1960erne sammen, får vi et underskud på omkring 14.000 mill. kr., idet vore udgifter over for udlandet oversteg vore indtægter fra udlandet med dette beløb. Dette store og betydelige tal er udtryk for en udvikling, som stod på årtiet igennem. Leder vi efter årsagerne hertil, finder vi, at de ligger snublende nær. Danmark var endnu i 1960 overvejende et landbrugsland, medens det i 1970 er blevet et moderne industrialiseret samfund. Der er foregået en erhvervsmæssig strukturændring, og denne kolossale ændring af vort erhvervsliv har krævet meget betydelige investeringer i en ny maskinpark, i erhvervsbygninger for industrien, i køb af både interne og eksterne transportmidler til industrien og i en importforøgelse igennem den gradvise forøgelse af råstoftilførsler, som industrialiseringen har nødvendiggjort.

Danmark må utvivlsomt som industriland varigt indstille sig på en import, der er relativt ikke så lidt større, end tilfældet var for det danske landbrugssamfund. Dette forhold skyldes ikke politiske, men erhvervsgeografiske årsager, som de, der kender noget til Danmarks erhvervsgeografi, vil indse er ganske klare og oplagte.

Men denne udvikling har ikke fundet sted alene som en industrialiseringsproces. Sideløbende med den eller i dens kølvand er der sket en stadig indkomstudvikling 1960erne igennem, som har muliggjort et øget forbrug af varer og dermed fremkaldt en yderligere importstigning. Trods en stadig vækst i industrieksporten i årtiet har denne ikke kunnet opveje disse importstigninger, der skyldes dels investeringsbehovets stigning, dels den almindelige forbrugsstigning som følge af indkomststigningen. Derfor har vi fået det store betalingsbalanceunderskud, som er blevet dækket igennem optagelse af lån i udlandet.

Vi må imidlertid se i øjnene, nu hvor vi står ved indledningen til 1970erne, at vi ikke har brey på, at disse lånemuligheder fortsat vil være til stede i samme rigelige omfang, som tilfældet var 1960erne igennem. Svigter lånemulighederne os, vil vore potentielle valutaeserver ikke kunne holde, hvis vi skal opretholde vores store industripro-